

Διαδρομή ΙΙ – Τα μυστήρια των βράχων στο Πάπιγκο

Τα πετρώματα που συνθέτουν τη γεωλογική δομή στην Ήπειρο είναι ιζηματογενή και ανήκουν κυρίως στη γεωτεκτονική ενότητα της Ιόνιας ζώνης ενώ στα βόρεια και ανατολικά συναντάμε ιζήματα της ζώνης της Πίνδου και μαγματικά πετρώματα.

Η γεωλογική ιστορία της ευρύτερης περιοχής της Πίνδου αρχίζει πριν από 200 εκατομμύρια χρόνια περίπου στην αρχή της Ιουρασικής εποχής με τον σχηματισμό πετρωμάτων βιοχημικής οργανογενούς προέλευσης. Τότε, στο Κατώτερο Ιουρασικό, άρχισε η δημιουργία δολομιτών και ασβεστόλιθων η οποία συνεχίστηκε, με μικρές διαφοροποιήσεις ως προς το περιβάλλον ιζηματογένεσης (βάθος, χημικές διεργασίες, τεκτονική), μέχρι το Ανώτερο Ηώκαινο πριν από 35 εκατομμύρια χρόνια.

Στο τέλος του Ηωκαίνου οι συνθήκες ιζηματογένεσης άλλαξαν απότομα και αρχίζει νέος, διαφορετικός κύκλος ιζημάτων και τα ιζήματα ονομάζονται κλαστικά. Είναι η περίοδος σχηματισμού του φλύσχη από εναλλαγές αργίλων, ιλυόλιθων, ψαμμιτών και κροκαλοπαγών. Μετά από τη χέρσευση της περιοχής και τη δημιουργία των βουνών, νέα πετρώματα σχηματίζονται από τις διεργασίες της διάβρωσης και της αποσάθρωσης.

Κατά τη διάρκεια του γεωλογικού παρελθόντος έντονες γεωδυναμικές διεργασίες έλαβαν χώρα και προκάλεσαν παραμόρφωση των πετρωμάτων. Από το διαρκές πλησίασμα των λιθοσφαιρικών πλακών, της Αφρικανικής κάτω από την Ευρασιατική, ιζήματα και μαγματικά πετρώματα που ονομάζονται οφιόλιθοι, συμπιέζονται και ωθούνται προς την επιφάνεια για να δημιουργηθούν στη συνέχεια οι οροσειρές. Στη διάρκεια του Πλειστόκαινου (2 εκατομμύρια – 10.000 χρόνια πριν) η περιοχή της Τύμφης ήταν καλυμμένη κατά διαστήματα από παγετώνες και εναλλασσόμενα παγετώδη και μεσοπαγετώδη περιβάλλοντα. Οι γρήγορες ανοδικές κινήσεις συνδυασμένες με την ισχυρή κατακόρυφη διάβρωση

μορφοποίησαν δύο από τα ομορφότερα και βαθύτερα φαράγγια παγκοσμίως που διασχίζονται από τους ομώνυμους ποταμούς Βοϊδομάτη (ή Βίκο) και Αώο.

Ακολουθώντας τη γεωλογική θεματική διαδρομή, που ξεκινά από το χωριό Μεγάλο Πάπιγκο και με βόρεια κατεύθυνση καταλήγει στην κορυφή Κούλα (1560μ.), ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να μάθει πολλά από τα μυστικά που κρύβουν μέσα τους οι βράχοι και ευρύτερα το γεωλογικό υπόβαθρο της περιοχής.

